

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

GONIEC CZĘSTOCHOWSKI

DIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI
POŚWIĘCONY SPRAWOM MIEJSCOWYM ORAZ ZAGŁĘBIA DĄBROWSKIEGO.

REDAKCJA Częstochowa, II Aleja № 38, telefon № 50,

ADMINISTRACJA Częstochowa, II Aleja № 38.

Warunki prenumeraty i ogłoszeń na stronie 4-ej.

Cena 3 kop.

Redaktor lub jego zastępca przyjmują interesantów codziennie z wyjątkiem dni świątecznych, od godz. 8—9 wieczorem.

2-ga Aleja № 43.

TEATR „ODEON”

W. Krzemińskiego (Najstarszy w Królestwie)
Od dziś tylko do piątku włącznie:

Godziennie od 8-ej wieczorem
Słynny obraz z historii handlu „ŻYWM TOWAREM”

BIAŁA NIEWOLNICA

Obraz ten nadesłany przez „LONDYŃSKIE TOWARZYSTWO OCHRONY KOBIET”
w ciągu ostatnich 2-ch tygodni CGLĄDAŁA CAŁA WARSZAWA.
Ze względu na temat, sprzedaż biletów dla młodzieży wstrzymana. — Ceny miejsc zwykłe.
Do godziny 8-ej program zwykły.

2-ga Aleja № 43.

„TEATR ODEON”

W. Krzemińskiego (Najstarszy w Królestwie) Od środy 26 do piątku 28 Października (włącznie)

Wspaniały artystyczny program. — Tylko do godziny 8-ej wieczorem:

Lizbona, miejsce ostatnich wypadków w Portugalji (z natury) **Faworyt cesarzowej** — Tragedja w Bezassie (historyczna) **Film d'art. Dwulicowiec** (człowiek o dwóch twarzach) dramat **Złota dolina** (piękne widoki z natury w kolorach) **Kubusiowi podarowali piłkę** (humorystycz.) **Wyleczony przez teściową** (kom.) **Sinobrody** (fantazja).

Na scenie odegrana będzie „Szczęście z drzewiami” obrazek sceniczny, w 1 akcie. Reż. W. Kisiewski.

Od godziny 8-ej program wypełnia: „BIAŁA NIEWOLNICA”.

Zmiana programu w każdą środę i sobotę.

W Koloszkowach wystawiono nową serję widoków z moroży.

Ceny miejsc najwyższe.

Szczegółowy w afiszach i programach.

RESTAURACJA Wacława ŚWIDERSKIEGO

Telefon № 132.

zawiadania Szanowną Publiczność, iż z dniem 1 Października
codziennie koncert kapeli

International pod dyrekcją
Johana MAŁEĆZKA
Z szacunkiem W. Świdorski.

Dziś w Teatrze miejscowym szóste przedstawienie Ukraińskiej
trupy p. d. M. M. KUCZERENKO,

KATARZYNA

sztuka w 4-ch aktach ze śpiewami i tańcami Wanczenka.

Rolę „Katarzyny” wykona M. M. Kuczerenko. Rolę „Jaszuni” wykona
M. P. Kuczerenko. — Początek o godzinie 8-ej i pół wiecej.
Szczegóły w afiszach i programach, bilety w kasie teatralnej od
godz. 3-ej po południu.

Saga KALODONT

Niezbędny KREM i ELIKSIR do ZĘBÓW
Utrzymuje zęby biało, czysto i zdrowo.

zadac wszędzie

Ob ręce gumowe, powozowe

i samochodowe

dostarcza i zakłada
z gwarancją 15 miesięcy

RYDZEWSKI i S-ka.

PIERWSZORZĘDNY ZAKŁAD ARTYSTYCZNY RZEŹBIARSKO-KAMIENIARSKI I SZTUKATORSKI

KRUSZYŃSKI i PROSZOWSKI

Częstochowa, III Aleja, dom własny

Ekzystuje od 1897 r. Telefon 260.

WYKONYWA RZEŹBY POMNIKI, ROBOTY BUDOWLANE I KOŚCIELNE.
Fabryka posadzki cementowej na chodniki i stopnie mozaikowych, oraz wszelkich wyrobów z cementu.
CENY NAJPRZYSTĘPNIEJSZE.

SOSNOWIEC.

Od 30 października do 6 Listopada
włącznie 1910 r

Konkurs Lotniczy.

Ochrona kobiet w Częstochowie.

(Dokończenie).

Dla wiadomości bliżej interesujących
się tą pożyteczną instytucją i dla chętnych
zapisać się w poczet jej członków,
podajemy niżej szczegółową instrukcję:

INSTRUKCJA.

Działalność Towarzystwa Ochrony
Kobiet obejmuje następujące działy:

1) Opiekę nad małoletnimi. Skiero-

wywanie nieletnich pozbawionych opieki
rodzinnej do właściwych zakładów
wychowawczych i dobroczynnych.

2) Organizowanie schronisk czasowych
dla kobiet, które przybywają do
miasta w celu zarobkowania.

3) Organizowanie stałych „ognisk
domowych” dla kobiet, które pracują,
lub przygotowują się do pracy w mie-
ście i nie mają tutaj rodziny.

4) Pośrednictwo w wyszukiwaniu u-
czciwej pracy jako nauczycielek, bon-
frelanek, ekspedjentek, szwacek, pie-
lęgniarek, gospodyń, zarządzających dom-
em, kucharek i służących. Wszystkie
osoby, które Towarzystwo umieszcza
są moralnie, wiadomości o nich spraw-
dzane przez członków Towarzystwa.

5) Wreszcie T-wo prowadzi walkę z
handlem żywym towarem i przedsiębierze:

a) opiekę nad emigracją dziewcząt i
młodych kobiet do miast lub zagranicę;

b) uświadamianie ich co do niebez-
pieczeństw, na jakie są narażone w ob-
cym miejscu;

c) agitację w prasie przeciwko temu
handlowi;

d) demaskowanie pośredników i od-
dawanie ich w ręce władzy.

Członkowie czynni Towarzystwa zamieszkałi w prowincji mają za zadanie przedewszystkiem współdziałanie Towarzystwu w odnawianiu jego działalności objętych punktem 5-tym poprzedniego paragrafu, (o przeciwdziałaniu handlowi żywym towarem) a następnie usiadywanie ogółu tak inteligencji miejscowej jak i warstw pracujących o istnieniu i działalności Towarzystwa, wreszcie zjednywanie członków czynnych i rzeczywistych, (opłacających składkę roczną w kwocie 5 rb.).

A. Ochrona podróży.

a) Członkowie czynni powinni zbierać wiadomości o dziewczętach i młodych kobietach jadących samotnie do Warszawy lub w dalsze strony, a nawet za granicę, a nie mających krewnych lub znajomych w miejscowości do której się udają, zachęcać takie podróże do korzystania z ochrony naszego Towarzystwa, udzielać im opieki do chwili ich odjazdu i usilnie przestrzegać je, aby w drodze strzegły się nieznajomych opiekunów, chociaż mieliby wygląd poważny i wzbudzający zaufanie.

Uwaga. Towarzystwo niema bynajmniej na celu przychylenia się do zwiększania emigracji do miast lub emigracji na zarobki za granicę. Przeważnie w razie wyjazdu do Warszawy młodej kobiety nie mającej tam zapewnionego zajęcia, członkowie czynni winni ostrzegać emigrantki o trudnościach połączonych z wyszukaniem zajęcia, któreby opłacało koszt utrzymania. Jeszcze usilniej powinni członkowie czynni ostrzegać emigrantki udające się na zarobek za granicę i w miarę możliwości odwozдить je od tego zamiaru.

b) O mających przybyć do Warszawy młodych podróźnic, członkowie czynni zawiadamiają Zarząd (Warszawa, Mazowiecka nr. 11) wysyłając zawiadomienie tak, aby doszło na 48 godzin przed przyjazdem podróźnic. W zawadomieniu tem należy zamieścić następujące dane: data, imię, nazwisko i zajęcie, podróźnic rysopis, nr. paszportu i skąd wydany, wiadomości dokąd w Warszawie ma się udać podróżna na jaki dworzec, lub przystań statku przybędzie i kiedy mianowicie (dzień i godzina), wreszcie podpis i adres członka czynnego.

c) O otrzymaniu zawiadomienia Zarząd wydeleguje osobę zaufaną na dworzec lub przystań na oznaczoną godzinę, na spotkanie podróźnic. Delegatka ta mieć będzie jaką oznakę, po której podróżna ją pozna, kokardę na lewym ramieniu w pasy białe i żółte, zaś delegatka pozna podróżną po tem, że trzymać ona będzie w ręku list członka czynnego do Zarządu Towarzystwa.

Delegatka Towarzystwa po sprawdzeniu tożsamości osoby podróźnicę odprowadzi ją na miejsce wskazane przez członka czynnego lub gdyby podróżna udawała się gdzieś dalej, na odpowiedni dworzec.

c) O ile Zarząd Towarzystwa prześle członkowi czynnemu zawiadomienie, że do miejscowości, w której przebywa członek czynny Towarzystwa, przybędzie młoda podróżna, to członek czynny o-

bowiązany jest obojętnie lub przez obojętne zaufania godną zająć się podróżną tj. przyjąć ją na dworzec lub przystań, udzielić potrzebnych wskazówek, odprowadzić w razie potrzeby pod wskazany adres itd.

d) O czynnościach swoich członek czynny zawiadamia Zarząd.

B. Walka z handlem żywym towarem.

e) Gdyby do wiadomości członka czynnego doszły jakieś fakty o werbowaniu młodych dziewcząt, winien on zawiadomić o tem władze miejscowe. Gdyby z jakichbydział względów było to dlań niemożliwe, lub też gdyby władze miejscowe zawiadomione przez członka czynnego nie reagowały należycie, członek czynny winien zawiadomić o tem Zarząd Towarzystwa.

C. Zjednywanie nowych członków.

f) Członkowie czynni w miarę możliwości powinni starać się zjednywać dla Towarzystwa nowych członków czynnych, nie płacących składki zamieszkałych w tej samej okolicy oraz członków rzeczywistych, opłacających składkę pięciorublową rocznie.

g) Członkowie czynni mają prawo przyjmować składki od zjednyanych członków rzeczywistych i proszeni są o zawiadomienie o wpływie składek Zarządu, który niezwłocznie wyszle kwity na opłacone składki i bilety członkowskie.

Osoby zainteresowane proszone są o zwracanie się do p. Julji Siennickiej, ul. Dojazd, nr. 23.

Cz. H.

Sprawozdanie kontroli państwowej.

—x—

Ze złożonego Dumie sprawozdania kontroli państwowej z wykonania budżetu za rok 1909 dzienniki petersburskie wyjmują następujące dane:

Jak i w latach poprzednich sprawozdanie zawiera pozycję 12,000 rb. na pogrzeby członków Rady państwa w r. 1909. Do budżetu Rady państwa na przeprowadki członków z jednego mieszkania do drugiego wniesiono 9,000 rb. Utrzymanie gmachu Dumy w r. 1909 kosztowało 180,000 rb. Wyprawa do Persji, figurująca w sprawozdaniu kontroli państwowej pod rubryką: wydatki na zynność dla wysłanego do Persji wojska, kosztowała 655,000 rb. Organizacja uroczystości poftawskich, nie licząc kosztów przewiezienia i utrzymania wojska, kosztowała 517,000 rb. z tej sumy ministerjum spraw wewnętrznych na zorganizowanie ochrony wydało 400,000 rb.

Na amortyzację pożyczek i spłatę procentów wydano 393 milionów rubli. Wydatki sekretne i nadzwyczajne pochłonęły około 9,000,000 rb., przyczem rubryka wydatków sekretnych figuruje w budżetach wszystkich ministerjum, nie wyłączając ministerjum oświaty.

Ministerjum spraw wewnętrznych na zapomogi dla dzienników wydało 18,000

rubli i na zapomogi dla osób prywatnych bez wymienienia komu i za jakie zasługi 170,000 rb. Na utrzymanie osób, pozostających pod dozorem policyjnym, wydatkowano 2,000,000 rb. Rewizje senatorskie w r. 1909 kosztowały 136,000 rb. Ministerjum spraw zagranicznych za kształcenie Słowian południowych wyplaciło 28,000 rb.; wreszcie ministerjum wojny na różne zarządzenia z powodu podróży Najwyższych wydało 100 tysięcy rubli.

Jeszcze o „Najłatwiejszym Elementarzu“.

„Najłatwiejszy Elementarz“ p. Szanserówny poznałszy zaraz po wyjściu z druku i nie mieliśmy zamiaru pisać jakiejbydział o nim recenzji, ani wszczynąć polemiki. Dopiero po ukazaniu się w nr. 108 „Gońca Czesłochowskiego“ pochlebnej oceny, napisaliśmy „Protest“ nie po to, aby wywołać bezpłodną polemikę, lecz celem ostrzeżenia kolegów i koleżanek, zwłaszcza będących na prowincji, którzy na podstawie samej oceny, nie widząc owego „Elementarza“, mogliby sprowadzić go do szkół swoich i krzywdą dla dzieci.

Pomijając wszystkie osobiste wycieczki p. Szanserówny milczenie, jako nie należące do rzeczy, przystępujemy do dalszej oceny samego podręcznika na podstawie faktów.

Należałoby najpierw odpowiedzieć na artykule p. Sz. pod tytułem „W imię prawdy“, ale w całym artykule nie znajdujemy ani jednego rzeczowo i ściśle sformułowanego zarzutu, ani też rzeczowej obrony. Głosowne powoływanie się na opinie warszawskich czy krakowskich powag niczego nie dowodzi, mimo, że najuprzejmiej wierzymy Sz. autorce, iż otrzymała od tych powag jak najpochlebniejsze o swej książce odezwy; to powoływanie się w naszym przekonaniu nie czyni „Elementarza“ lepszym.

Powoływanie się na to, że w innych, bardzo rozpowszechnionych elementarzach spotykamy takie same „kwiatki“ tj. mnóstwo wyrazów bez związku i treści, że nie bronii książki p. Szanserówny, bo że inni piszą jeszcze gorzej, nie znaczy, żeby wolno było pisać źle. Powoływanie się na błędy korektorskie i przypisywanie nam złej woli, żeśmy rzekomo umyślnie przekreśliли wyrazy, pisząc zamiast „lale“ — „lak“, zamiast „bale“ — „bak“ itp. nie bierzmy w rachubę.

Resztę artykułu autorka poświęca długiemu dowodzeniu, że metoda wyrażania i pogłówna jest lepszą od jakiejbydział innej metody i że woli lekcje ozywione niż. baty.

Któż z nas, kiedy i gdzie występował przeciwko tym zasadom metodyki i dydaktyki?

Występowałam i występujemy przeciwko nieumiejtnemu, a zatem szkodziłemu użyciu tej metody w „Najłatwiejszym Elementarzu“.

Występujemy nie głosownie; zarzut

każdy popieramy faktami, zacierpniętymi z omawianego elementarza.

Najpierw małe sprostowanie. Autorka w swej obronie pisze: „Dziwna rzecz, iż nikomu z troskliwych badaczów nie przyszło na myśl, aby mogły być nieodpowiednie takie zdania, jak np. „Lekarze leczą chore oczy i uszy“, — lub „pisarze piszą“.

Tymczasem w „Najłatwiejszym Elementarzu“ wyraźnie stoi tak: „Lekarze leczą chore oczy i uszy, a pisarze piszą“, „One czytają, a 3 woły ryczą“ — to bagatelne, a zupełnie zmienia sens, jeżeli wogóle, nadaje jakiś sens. Dalej autorka zapytuje, jak mogą autorowie „Pretestu“ sumiennie twierdzić, że cała książka zapelniona jest takimi zdaniami? Niestety! — cała. Na poparcie tego musieliśmy, całą książkę przepisać, wystarczy jednak kilka zdań, np.: „baba mola, bo to lato“ (str. 8), „moja mała białe“, „tu baba myje te 2 koty, a tata bije mola“ (str. 11), „baba ma kufę, morelę i kure“ (str. 14), „4 barany mają 4 ogony“ (str. 18), „ty chodzisz i mysz chodzisz“ (str. 25) itd. itd. Co zaś do ustępów o ciągłej treści, to tyle są one warte, co i pojedyncze zdania. Dość zwrócić uwagę choćby na taką powiastkę jak „Ola, mucha i kawa“, którą ciekawo czytelnik znajdzie na 19 str. omawianego elementarza.

(dok. nast.)

Echa zbrodni Macocha.

Narady biskupów.

W pałacu arcybiskupim przy ul. Miodowej odbywały się, jak już donosiliśmy, narady zjazdu biskupów, wywołane sprawą częstochowską. Narada, w której uczestniczyło siedmiu biskupów, oraz kilku prałatów z poszczególnych diecezji, miały charakter poufny.

Z narad biskupich znane są w tej chwili jedynie dwa konkretne wyniki. Pierwszy dotyczy wydania przez episkopat tutejszy zbiorowego orędzia do wiernych, mającego oświetlić zaszłe wydarzenia.

Tekst owego orędzia został już zredagowany, czeka jednak na sankcję generalnego gubernatora.

Zapadła również uchwała biskupów, ażeby z odpowiednim memorjałem, w możliwie najkrótszym czasie udać się do Rzymu biskup Stanisław Zdzitowiecki. Ale i w tym względzie biskupi czekają na pozwolenie władz. Według zakazu, wydanego przed laty blisko czterdziestu, biskupi z Rzymem, oraz odwrotnie, mogą się porozumiewać jedynie przez t.zw. kolegium duchowne w Petersburgu, nad którym rozciąga kontrolę synod prawosławny.

Dwie odezwy.

Do krakowskiego sądu krajowego karnego nadeszła pod datą 28 września starego stylu odezwa od prokuratora Łąszyna w Piotrkowie, zawiadamiająca, że sędzia śledczy poczynił kroki na dro-

stała przed nim skłopotana i różowa jak zorza.

— Rozumiem! — odparł. Milczał chwilę, potem rzekł: — Węć przeklepte języki tych plotkarek, zmuszły panią szukać ucieczki w tem dobrowolnym wygnaniu? Czy wolno mi wiedzieć... co właściwie mówiono?

To... ze... to że wszyscy utrzymują, iż pan kochasz się we mnie! — desperacko zawołała Ella.

— To i cóż z tego? — zapytał spokojnie. Zbladł jak ściana, a oczy jego rzucały tak posępne błyskawice, że ona przestraszyła się na dobre. Znać było, że się okropnie rozgniewał na te niecenne plotki... i nie dziwnego!

— Ja wiem równie dobrze jak i pan, że to niema sensu! — wtrąciła szybko. — Byłabym się rozśmiała z tego, co mi mówiła Cesia, gdyby nie to, że mnie to tak okropnie przeraziło. — Jest to najnieodroczniejsza bajka, jaką kiedykolwiek wymyślono; ale złośliwi ludzie temu wierzą, a... — A pani? — spytał przez zaciśnięte usta.

— Ja? — spytała zrazu nierozumiejąc; naraz cała krew zbiegła do jej twarzy, a oczy jej zapelnily się łzami wstydu i upokorzenia. — O! czyz mogłoby bodaj na chwilę przypuścić, że dam wiary podobnej niegodziwym wymysłom!... ja która znam pana tak dobrze! Nie dziwię się, że się pan gniewasz; ale dżelgóz mnie obwiniasz o to?

d. c. n.

60)

Bez rozwodu.

Powieść z angielskiego

w przekładzie bar. Z. Hartinghowej.

— A co? — tryumfująco — zawołał Sir Jerzy spoglądając na Celine, która skrzywiła się nieznanie. — Po tysiąc razy dziękuję pani, lady Craven! Z wdzięcznością przyjmuję zaproszenie.

Rozmawiając zbliżyli się do reszty domowego towarzystwa. Pani Scarlet popatrzała na Ellę. Zapraszasz pani gości? — spytała. — Czy masz zamiar opuścić nas?

— Bardzo niedługo. Pilno mi wracać do Ringwood. — Usiłowała mówić swobodnie, ale wpływ niemal magnetyczny, jaki ta kobieta wywierała na nią był tak wielki, że zdradziła się mimowolnym drżeniem tonu.

— Jakto? do Ringwood! — Dżelgóz nie do Towers?!

Ją nagle ogarnął niewymowny smutek na wspomnienie tej kolebki swego dzieciństwa, gdzie spędziła najszczęśliwsze swe lata. O! za żadne skarby świata nie chciałaby tam powrócić! Wznowiona na miejscu pamięć minionych dni i tej przeszłości, która popchnęła wszystkie nadzieje jej i wierzenia, przyprowadziła ją chyba o utratę zmysłów.

— Sądziłam, że powinnością pani lubić Towers — ciągnęła dalej przyciszonym, wolnym głosem, Leonia. — Wszakże tam mąż twój rozpoczął staranie się o twoją rękę, i tam pozyskał twoje serce?

— Tam odbył się ślub nasz — lodowato odparła Ella, błędąc pod nadmiernym wzruszenia i boleści. Pani Scarlet nie spuszczała jej z oka, lubując się jej cierpieniem. Ella dałaby była niewiem co, aby uciec od niej, ale siedziała nieruchoma i jakby skamieniała, niezdolna wymówić słowa. Naraz głos jakiś odezwał się tuż obok niej.

— Co wилię? — Lady Craven na tem gorącym i spiekocie! — Chodź pani, proszę! tam jest więcej cienia i chłodu, w tym oto szpalerze.

Podniosła smutne, zmęczone swe oczy na Savage'a i uśmiechnęła się boleśnie do niego. Jaki on był dobrzy, że przyszedł jej w pomoc!... Wstała i wzięwszy jego ramię, poszła z nim w głąb ogrodu.

XXVIII.

— Czy znowu dokuczala pani? — troskliwie zapytał Edward. — Czemu jej pani raz nie odda za swoje, i nie połozysz końca temu przesładowaniu? Czemu pani nie odsuniesz się od niej? Ta kobieta to istny szatan!

— Odsunę się od wszystkich jednocześnie — smutnie rzekła Ella. — Wracam do siebie na północ.

dze dyplomatycznej w sprawie wydania Damazego Macocha władzom rosyjskim i proszącą o podanie różnych szczegółów zeznań Macocha w Krakowie, potrzebnych na razie sądowni w Piotrkowie. (Jak wiadomo, szczegóły te wysłał już sąd krakowski władzom rosyjskim w kilka dni po aresztowaniu Macocha.

Druga odezwa zawiadamia, że zdanie o wydaniu Damazego Macocha, zabójcy brata swego Waclawa (o innych przestępstwach Da.nazego odezwa nie wspomina) odeszła już dnia 25 września starego stylu.

Węgier o Jasnej Górze.

„N. Fr. Presse“ zamieszcza feljton budapesztańskiego profesora Aleksandra Nyaryi, który był roku 1896 z polecenia rządu węgierskiego w Częstochowie, celem zbierania pamiętek węgierskich, znajdujących się w klasztorze jasnogórskim. Feljton jest napisany obiektywnie i stwierdza, że opowiadania o skarbach na Jasnej Górze nie są przesadzane.

Manowce.

Pisma krakowska donoszą, że pojawiają się zdania, iż policję wprowadził w błąd sam Damazy, błąkając w śledztwie, że Załog zapewne uciekł do Ameryki. Uczynił on to umyślnie, aby odwrócić uwagę władz od innych stron, w którą tymczasem spółnik jego podążał. Dlatego też Damazy z takim spokojem przyjął do wiadomości słowa sądeckiego śledczego, że Załoga aresztowana w Hamburgu.

Ilu jest Paulinów na Jasnej Górze.

Obecnie w klasztorze jasnogórskim znajduje się 11 ojców, 8 braci i 4 nowicjuszków, razem 23 zakonników.

Ojcami są: Paweł Cieplicki, Romuald Dziemiadłowicz, Alfons Jędrzejewski, Aleksy Łuczaj, Piotr Markiewicz (magister nowicjuszków), Wincenty Olszewicz (prokurator), Leon Opoński, Bazyl Oleśński, Pius Przędziński (kustosz), Euzebiusz Rejman (b. przeor), Justyn Weloński (obecny przeor).

Braćmi: Erazm Adamczyk, Walerjan Barski, Julian Błażejewicz, Franciszek Gruska, Eugeniusz Janiak, Marcelli Morawski, Tyburcjusz Pięta i Aleksander Łaziński.

Nowicjuszami: ks. Stefan Zawadzki, b. przełożony kamedułów we Włoszech, Aleksander Korwin-Szymanowski, kand. praw i b. sędzia gminny, Leon Zabicki, b. alumn seminarjum warszawskiego i Antoni Lewandowski, b. kupiec.

Rodzaj przestępstwa.

Z przeprowadzonego dotychczas śledztwa na Jasnej Górze wynika, że Izidor Starzewski jest obwiniony o udział w morderstwie, dokonanej na Waclawie Macochu.

Nienawistny portret.

Jedna z sosnowickich firm fotograficznych, pragnąc uczynić sobie źródło zarobku z rozgłosu nieszczęsnej sprawy Jasnogórskiej, wystawiła w witrynie portret Macocha. Portret ten w ciągu kilku dni śniagał tłumy ciekawych, tamujących rękami uliczy. Skończyło się na tem, że ktoś z tłumu zbił szybę witryny, poczem portret obrzucono błotem i poszarpano.

O. Bazylu.

Od o. Bazylego Oleśńskiego z Jasnej Góry otrzymaliśmy wczoraj list z dnia 24 b. m., w którym za naszym pośrednictwem domaga się zwrotu honoru i stawy, odwołania wszystkich poszczególnych zarzutów, z prośbą, by i inne pisma to odwołały.

„Służąc Begu i Kościółowi przez 15 lat pisze o. Bazylu — służyłem tak jak powinien służyć każdy katolicki kapłan. Zbrodniarz zaś, pojmany przez rękę sprawiedliwości, może, co mu się tylko podoba mówić o najniewinniejszym, gdyż dla niego jest wszystko jedno i to mu wolno.

Tembardziej chętnie słowa te drukujemy, że sami, przytaczając nieraz z obowiązku kronikarskiego, za innymi pisniami, szczegóły śledztwa w sprawie jasnogórskiej, wolelibyśmy nie przywiązywać do nich wiary.

To też z całą ochotą w № 104 naszego „Gońca Częst.“ z dnia 13 b. m. zaznaczyliśmy, iż „faktem jest jednak, że o. Bazylu kryminalnie jest zupełnie czystym“, i dziś oświadczamy, że wiadomości dotyczące pianina w Zawierciu, pp. Posylków, sprawy Augustynika i inne, wywołane zostały zeznaniami Macocha.

Uprzejmie prosimy Szanownych Czytelników o łaskawe UREGULOWANIE PRENUMERATY.

W razie nieotrzymania „Gońca“ prosimy Sz. Prenumeratorów reklamować do Administracji „Gońca Częstochowskiego“ II Al. Nr. 38, telefon 258.

KRONIKA.

— Z kolei.

Przywrócono na kolei War. Wied. przyjmowanie wszystkich ładunków dla kolei północnych francuskich, które już przywrócić przewóz normalny ładunków po strajku.

— Zimowy rozkład kolejowy.

Zimowy rozkład pociągów wprowadzony będzie na kolejach naszych z dniem jutrzejszym.

— Wznowienie wykładów na kursach naukowych.

Sprawa najniepodziwianiej zawieszonych przed miesiącem wykładów na wyższych kursach naukowych została wreszcie pomyślnie załatwiona.

Wczoraj gubernator, p. Essen, oświadczył zarządowi kursów, iż do wznowienia przerwanych wykładów przeszkód niema.

Wykłady na kursach rozpoczą się wobec tego jeszcze w tygodniu bieżącym.

— Nadzór policji nad lotnictwem.

Departament policji polecił organom policyjnym w Królestwie Polskim ściśle rozcignięcie nadzoru nad osobami, zajmującymi się czynnie lotnictwem. W myśl obowiązującego prawa policja może zezwalać na wloty tylko osobom, zapisanym do zalegalizowanych stowarzyszeń lotniczych i aeronautycznych lub też osobom dobrze znanym tym instytucjom.

— Emisja młodych akcji banku handlowego w Warszawie.

Jak już zaznaczyliśmy, Bank handlowy w Warszawie zamierza puścić w obieg nową emisję akcji swojej instytucji, na sumę 6 milionów rubli. Podobno kurs emisyjny wynosić będzie rb. 380 za sztukę, emisja zaś będzie podzielona w ten sposób, iż 3 milj. rb. wypuszczonych będzie w początku 1911 r., a pozostałe 3 miliony rb. w lipcu tegoż roku.

— Oszczędności.

Według sprawozdania głównego zarządu poczt i telegrafów w r. 1909 w okręgu warszawskim pocztowo-telegraficznym istniało przy pocztach 257 kas oszczędnościowych, w których było rubli 5,378,453 oszczędności. W okręgu grodzieńskim, do którego należą z Królestwa gw. lubelska, siedlecka i łomżyńska—było kas 186 z rb. 4,312,630 oszczędności.

— Stypendjum dla polaka.

Zarząd muzeum ks. Czartoryskich w Krakowie, ogłasza konkurs na stypendjum w kwocie 2,400 k., płatnych w ratach kwartalnych z góry. O stypendjum to mogą się ubiegać tylko polacy wyznania rzymsko-katolickiego, uczniowie akademii i innych szkół sztuk pięknych poświęcający się malarstwu, rzemiosłarstwu sztukom graficznym i architekturze. Kandydaci mają wnieść podania pod adresem Zarządu muzeum ks. Czartoryskich w Krakowie, najpóźniej do d. 14 listopada r. b. Do podania należy załączyć curriculum vitae, oraz dowody dotychczas odbytych studiów artystycznych.

— Przyjazd naczelnika dyrekcji naukowej.

W tych dniach oczekiwany jest przyjazd do Częstochowy naczelnika dyrekcji naukowej p. Głazowa, inspektora łódzkiego okręgu szkół ludowych p. Szczegłowa, oraz nowo zamianowanego do Częstochowy inspektora szkół ludowych.

Nowy program szkół handlowych.

Ministerjum handlu i przemysłu opracowało nowy program, dotyczący szkół handlowych. Zamiast 8-letniego kursu, ma być wprowadzony we wszystkich średnich szkołach handlowych kurs 7-letni; następnie program nauko-

wy ma być rozszerzony na rzecz przedmiotów ogólnych i specjalnych. Główną uwagę nowy program zwraca na fizyczny rozwój uczniów.

— Ostatnia postęga.

Dziś po nabożeństwie żałobnym o godz. 10 rano w kościele św. Barbary, nastąpi wyprowadzenie zwłok z tegoż kościoła na cmentarz św. Rocha zmarłej w wieku lat 46 ś. p. Heleny z Kozłowskich Milewskiej. Jako córka, a następnie żona i matka, a nadto wogóle jako kobieta, nieboszczka zasłużyła sobie głęboki szacunek i uznanie, to też pozostawia prawdziwy żal po sobie u tych, co ją znali.

— Wczoraj o godz. 2 po połud. z dworca kolejowego w Noworodomsku, wobec licznie zebranych krewnych, przyjaciół i znajomych przeniesiono na miejsce wiecznego spoczynku zwłoki zmarłego w dniu 3 stycznia r. b. we Francji Etampes ś. p. Zygmunta Aleksandra Knopfa, ostatnio dyrektora słodowni w Etampes, a poprzednio inspektora I klasy (pułkownika), emeryta, garnizonu Indochińskiego. Zmarły jako emigrant w ośmnaśmiu roku życia wstąpił do armji kolonialnej francuskiej, odbył całą kampanję podbicia Anamu i Tonkinu. W ciągu swej długoletniej kariery wojskowej wielokrotnie odznaczył się w trudnych walkach na uciążliwym terytorjum azjatyckim, to też nagrodzony został medalem Tonkińskim; pozatem był oficerem królewskiego orderu Kambodży i kawalerem orderu Khin—Kham. Zmarły pozostawił wdowę, panią Eugenję z Łęskich, która po wieloletniej bytności poza krajem, wróciła w strony rodzinne i osiedla się w Częstochowie.

— Zebranie Towarzystwa Rolniczego.

We wtorek dnia 9 listopada o godz. 1 po południu w sali parafialnej św. Zygmunta odbędzie się miesięczne zebranie członków Częstochowskiego Towarzystwa Rolniczego, na którym po za rozpatrzeniem zwykłych spraw, odczytane będą interesujące referaty z dziedzin pokrewnych rolnictwu.

— Zebranie Tow. Hygienicznego.

W dniu dzisiejszym o g. 8 wiecz. odbędzie się ogólne nadzwyczajne zebranie Częstochowskiego Oddziału Warsz. Tow. Hygienicznego, w drugim terminie. Obecność na zebraniu tem jest konieczna ze względu, że decydowana na niem będzie bardzo ważna sprawa dalszego istnienia Muzeum Hygienicznego, które z tytułu budowy posiada jeszcze długu około 3000 rb.; termin płatności długu minął, Muzeum nie posiada żadnych funduszy, przedsiębiorcy zaś żądają kategorycznie uregulowania należności; zebranie więc ogólne winno rozpatrzyć sprawę załatwienia zarługu ewent. wyszukania nowych źródeł dochodu lub też upoważnienia Zarządu do zaciągnięcia pożyczki.

Porządek dzienny: 1) Wybór przewodniczącego, 2) Sprawa Muzeum Hygienicznego, 3) Wnioski członków.

— Wypadki jasnogórskie w kinematografach.

Pisaliśmy już o tem, że korzystając z chwili kinematografy warszawskie wprowadziły do programów krzykzące tytuły: „Zbrodnia w klasztorze“, „Morderstwo na Jasnej Górze“ itp.

Otóż, jak mieliśmy sposobność sprawdzić osobiście, w paru iluzjonach na ul. Marszałkowskiej istotnie afisz głosi „Zbrodnia w klasztorze“. Jest to jednak cykl obrazów z czasów Henryka II-go Plantageneta, a więc z połowy XII-go wieku.

Jedynie w „Oazie“ na placu Teatralnym, pod koniec przedstawienia dają portrety zamieszczonych w sprawie jasnogórskiej zakonników.

— Ryby, myszy i szczury.

Jeden z amatorów łowienia ryb na wędkę złowił pod Kawodrą, szczupaka wagi 1 i ćwierć funta. Rozplatawszy rybę znaleziono w jej wnętrznościach mysz. Jak nas objaśniono zamilowani

amatorzy łowienia ryb na wędkę często zakładają na haczyk, jako przynętę, nie tylko myszy, lecz i szczury, jeżeli chodzi o pojmowanie większej sztuki.

Smacznego apetytu!

— Zaliczenia.

W dniu wczorajszym wpłynęły i są do zainkasowania na kolei W.W. następujące zaliczenia:

Nr. Nr. zaliczeń z frachtów zwyczajnych krajowych: 38345 38349 38356 38364 38369 38387 38402 38413 38414 38423 38426 38427 38433 38438 38439 38442 38448 38454 38455 38456 38467 38475 38480 38484 38491 38511.

Nr. Nr. zaliczeń z frachtów bezpośrednich zwyczajnych: 03241 04870 05037 05065 05133 05239 05409 05430 05483 05484 05507 05518 05521 05540 05549 05572 05576 05604 05615 05628 05651 05681 05697 05698 05740 05746.

— Echo pożaru.

W uzupełnieniu wczorajszej wiadomości o pożarze przy ul. Warszawskiej № 46, notujemy dodatkowo, że sklep, który zapalił się, należał do Dwójry Sztemberg.

Pożar powstał z powodu zapalenia się papieru od świecy, stojącej na bufcie.

— Ze szpitala.

W ciągu dnia wczorajszego w szpitalu miejskim znajdowało się, na kuracji: mężczyzn 22 i kobiet 21.

— Z rzelni.

W rzeźni miejskiej zabito wczoraj: — wołów, 10 krów, — cieląt, 32 świni i baranów 2.

Aresztowania.

W ciągu dnia wczorajszego aresztowano w naszym mieście 5 osób.

TELEGRAMY.

Sprawa Crippena.

London 26. Dzisiaj odbyła się rozprawa sądowa przeciw kochance dr. Crippena, pannie Le Néve. Sąd ją uniewinnił.

Znów śmierć lotnika

Magdeburg 26. Porucznik Menta, który latał na aparacie Wrighta, spadł wraz z latawcem i rozbił się na śmierć.

Walki na granicy.

Iskib 26. Na granicy bułgarskiej banda złożona z kilkunastu opryszków bułgarskich, wargnęła na terytorjum tureckie i zamordowała sześciu Turków.

Spisek rewolucyjny.

Montevideo 26. Wykryto tutaj spisek rewolucyjny. Głównego agitatora aresztowano. Ustanowiono cenzurę telegramów.

Wyroki śmierci.

Sebastopol 26. Sąd wojenny skazał na śmierć trzech gruzinów, którzy zrabowali w wagonie arteliszczykowi banku Międzynarodowego rubli 20 tysięcy.

3,000 studentów.

Kraków 26. Do uniwersytetu Jagiellońskiego zapisała się niezwykle wielka liczba studentów. Dosięgnie ona 3-ch tysięcy.

OFIARY.

—x—

Na wpisy gimnazjum Kościńskiego Zofja Leżńska rb. 1 k. 30.

Do sprzedania DUBELTÓWKA

bezkurkowa do bezdymnego prochu z ektorem kaliber 12. Wiadomość w składzie broni, III Aleja Nr. 48, u W-go Perkowskiego. 1222-3-1

Skład futer

2060 23-1

M. Jakubowski

Zaopatrzonej został na nadchodzący sezon wielki wybór rozmaitych futer oraz gotowych zakątek damskich i męskich futer. Ceny przystępne.

I Aleja dom FRANKIESO.

Z dniem 27 Października b. r.
rozpocznie się likwidacja Magazynu Bławatnego

Bernarda Lewina

w Częstochowie Aleja I-sza Hotel Victoria. Telefon № 151. — Po cenach niżej kosztu

Nowo utworzony

w II Alei № 23

Skład

Porcelany, Szkła, Fajansu, Majoliki

poleca się Sz. Publiczności.

Z poważaniem **Z. Stark.**

1969

CENY PRZYSTĘPNE.

30—8

Wate kolorową wafki i kit
do okien poleca skład apteczny
Wacława Orzeł
III Aleja 46

Tran rybi świeży, wate i kit do okien,
farby olejne w tubach dla p.p. artystów
malarzy i uczniowskie poleca skład apteczny

HAMBURGA

II aleja róg Teatralnej w Częstochowie.
Telefon Nr. 16.

2028 7

Sklep konfekcji męskiej
Marcelego Marczewskiego
w Częstochowie, Aleja druga № 29.

Poleca: Bieliznę męską, Krawaty, Kapelusze, Czapki, Ka-
losze Petersburskie, Szelki, Parasole, Laski, Rękawicz-
ki, Wyroby skórzone, Artykuły toaletowe i wyroby wel-
niane. Pantofle męskie, damskie i dziecięce. Na se-
zon bieżący sklep świeżo zaopatrzony został w bieliznę
jegerowską, kapelusze i czapki bucharskie i znane ze
swej trwałości obuwie petersburskie mechaniczne dla
panów, pań i dzieci. Buty myśliwskie nieprzemakalne. —
Obuwie filcowe. — Płaszczki guniowe i t. p., i t. p.
2103 Ceny stałe lecz niskie. 9—5

Z kostjmy za 5 rb. 25 kop.

Dwa odcinki kostjumowe. Zi-
mowe lub wiosenne, męski i
damski wysła się za 5 rb. 25
kop. z gwarancją. Jeżeli towar
nie podobia się, przyjmujemy z
powrotem i pieniadze zwracamy
w całości: 1) 4^{ty} arsz. „An-
gielskiego kordu”, modny wy-
rób welniany, 2 arsz. szeroko-
ści, najnowszych deseni, na cał-
kowity, elegancki kostjum me-
ski, i 2) 8 arsz. kordu „Flora”,
w modny deseni, na całkowity,
elegancki kostjum damski. Oba
odcinki w ciemnych kolorach.
Na żądanie wysła się w tej
samej cenie 2 męskie lub dam-
skie kostjmy. Takież dwa kos-
tjmy w lepszym gatunku
5 rub 80 kop. Wysyłamy za za-
liczeniem, bez zadatku. Za prze-
szkłą dolicza się 55 kop. na Sy-
berję 90 kop. Przy zamówieniu
4-ch odcinków, prze-ytka na ra-
chunek fabryki. Z zamówieniami
zwracać się
ŁÓDŹ M. 15 fabryka T-wa
„UNIWERSAL“ 20 0 1-5

SUKNIA

— Zdobci człowieka

Może się ubrać według ostatniej
mody i postąpi mądrze i prak-
tycznie ten, kto sprowadzi za
3 rb. 90 kop. z opakowaniem i
przesyłką przez pocztę trwałe
welniany materiał „Brazylja”,
odcinek długości 4^{ty} arszyna na
cały kostjum męzki jesienny w
najmodniejszych ciemnych kolo-
rach, w krawę, paski, lub rzutki.
W jerszym gatunku w tych sa-
mych kolorach odcinek długości
4 i pół arsz. 4 r. 75 k. Najlep-
szego gatunku „Wenecja” 4 pół
arsz. 6 r. 75 k. Wysylam za za-
liczeniem bez zadatku. Na Sy-
berję dolicza się różnicę taryfy
pocztowej. Jeżeli materiał nie po-
doba się, to przyjmuję go z po-
wrotem zwracając całą należ-
ność. Przy zamówieniu naraz
3-ch lub więcej odcinków, do-
daje się zupełnie bezpłatnie pro-
szkłą do wszystkich kostjumów
Zamówienia wysłać pod adre-
sem: Łódź Nr. 230. 9 Katz San-
dler 1 od. 2018 10—8

Nowo utworzony MAGAZYN MEBLI

II Aleja Nr. 24 w Częstochowie
Na składzie: Sypialni, łóżka, i
nie i t. d. oraz Zakład stolarski.
Przyjmuje roboty meblowe i
budowlane, sklepowe i apteczne.
Odnowienie mebli i pakowanie
tychże. J. Błaszczykowski.
2049 10-3

Piekarnia do wynajęcia
Krakowska Nr. 60 1216 3-1

Przygotowuję
do wszystkich klas gimnazjum i na
maturę. Wiadomości w Admini-
stracji Gońca. 1206 3-3

Pracownia sukien damskich,
okryć i dziecięcych, także formy
papierowe na żądanie, oraz Szko-
ła kroju systemu: angielskiego i
francuskiego, jako mistrzyni ce-
chu wydaję patenty i dyplomy
wyzwalam na podmiernie i mis-
trzyni. Z szacunkiem MARYA
PIASECKA, II Aleja Nr. 40.
1207 5-1

Pokój z całem utrzymaniem
do wynajęcia Aleja III № 55 m. 12
1221 3-1

Zginął paszport
wydany przez gminę Skotniki na
imię Franciszka Brudkowskiego
1220 3-1

Centralna Stacja Elektryczna

w Częstochowie

Oddział Instalacji

Poleca urządzenie instalacji oświetlenia elektrycznego,
dostawę, ustawianie i wynajem elektromotorów po ce-
nach najniższych.

Wszelkie artykuły elektrotechniczne stale na składzie.
Projekty i kosztorysy bezpłatnie 670

Adwokat, Warszawa. Wilcza Nr. 18.

Sprawy, Porady, przyjmuje do n-ej i 5—7 po poł. 2053-30-5

50 rub. tygodniowo

może uczucie i łatwo zarobić każda dzielna osoba, też jako po-
bożne zajęcie. Wszystkie niezbędne szczegóły darmo i franco, a
więc absolutnie bez ryzyka. Oferty składac: L. i E. Metz i S-ka, sub.
Oddz. 8, Warszawa, Marszałkowska 130. 2062-3-1

ASTHMA I KATARY
Leczą się przez użycie
ESPIC
Dusznoci, Kaszeli, Zakatarzenia, Nowragie
Fumigator do zakłaniania glistowego
jest najniebezpiecznym środkiem dla Polonii Ch- ob- w- nowo oddolnowych
Przyjmuje w szpitalach francuskich i zagranicznych. — We wszystkich znaczących
aptekach Francji i zagranicą. Sprzedaż hurtowa w Paryżu: 20, ul. Saint-Louis.
Trzeba wymagać właściwego podpisu na każdej szkiełce jak obok.

GLYCEROPHOSPHATE
GRANULE
ROBIN
Glycerofosfat ziarnisty
ROBIN'A
Glycerofosfat wapnia i sody
STOSOWANY W SZPITALACH PARYSKICH
Wzmocniający system nerwowy

Wskazany przeciw krzywiczy, słabości kości w
okresie rośnięcia u dzieci, powaznym karmienia i czo-
w- przewlekiem neurasteni, wyczerpaniu umysłowemu i t. p.
Przyjmuje w smaku zacywa się w małej ilości mleka
lub wody
Dla dotkniętych cukrową chorobą wyrabia się w formie
pastylek.
Wstrzegac się bezwartosciowych nasladownictw.
Sprzedaż w aptekach i w większych składach aptecznych.

Poszukuje lekcyi
niemieckiego Oferty składac w Ad-
ministracji „Gońca” Niemiecki.
1212 2-2

Potrzeba dwóch czeladzi
piekarskich Pr. szę się zgłaszać do
28 października włącznie Mstów
Adolf Jendrysik 1214 3-2

Zginęła książka Nr. 5766
Tomasza Marosz, wydana przez
Tow. Pożyczkowo-Oszczędności
wa. 1208-3-2

Sprzedam fortepian
bardzo tanio Wieluńska № 8 m. 4
1211 2-2

Zaane pierniki Zytomierskie
firmy „METEOR“
z bylej wystawy Częstochow-
skiej. Sprzedaż hurtowa i de-
taliczna u przedstawicieli na
gub. Piotrkowską i Warzaw-
ską p. Marii Nowakowskiej w
Częstochowie ul. Aleksandrow-
ska 22 m. 8. Tamże przyjmują
się obstalunki świąteczne, które
uprasza się zamawiać wzo-
1908 6niej. 15—10
Handlującym znaczny rabat.

Ból głowy i migrenę
natychmiast usuwa
MIGRENO-NERVOSIN
Bezwarunkowo pewny i niesko-
dliwy roślinny środek. Żądać w
aptekach i składach aptecznych
tylko oryginalnych proszków 10 k.
szk. Pudełko 1.20 k. 1845 100-25

Sprzedam nowe urządzenie
skopowe do piwiarni wraz z bilar-
dem nowym za bezcen z powodu
zmuszonego wyjazdu.
F. BILSKI II aleja № 42, telef. 385
2067 2-1

Potrzebny zarządzający do
fabryki z kaucją 1000 rubli
2068 1-2

Potrzebni kotlarze
do robót żelaznych, do
fabryki „MŁOT”. Czę-
stochowa, Dojazd 29.
2063 3-1

Jaki by nie był interes
do sprzedania lub kupna, sumie-
nie przeprowadzaj sprzedaj i ku-
pno jako pośrednik F. Bilski Cz-
stochowa, Aleja II 42 Telefon 385.
4-1 2059

1000 MK.
w gotówce (500, 300, 200 marek)
zaube punktyczne i zysk przynoszące
Wynalazek

J. Hoff & B Berlin S, W. 48. 2

Przejazdy do Warszawy

Izbyteczne
Załatwianie sprawunków w firmach
rolniczych, handlowych, przemys-
lowych interesów w burach, słu-
cien u osobprywatnych najróżno-
rodniejszych zawodów. Warszawa,
RAKOWSKI Żorawia 45. 1893 12—7

Zakład Slusarsko Mechaniczny.
Przyjmuje wszelkie roboty Budow-
lane, specjalność, Balustrady, Bal-
kony, Bramy, Parkany, Tarasy, Za-
luzi, i Rowery.
T. Kurasiewicz.
II aleja 32 w Częstochowie. Telefon
№ 353. 2000 9—8

PRENUMERATE I OGŁOSZENIA PRZYJMUJĄ: Kantor własny Częstochowa Aleja II Nr. 38 — w Zawierciu księ-
garnia p. Z. Hubickiej, — w Rakowie p. Leon Piotrowski.

Warunki prenumeraty: Rocznie rb. 6, półrocznie rb. 3, kwartalnie rb. 1 kop. 50, miesięcznie kop. 50, wraz z prze-
syłką pocztową, lub odnośnie do domów. // Ceny ogłoszeń: Za wiersz jednoszpaltowy lub jego miejsce: przed tekstem k. 40
po tekście k. 15, obok tekstu (nadesłane) k. 50 nekrologi k. 25
Drobne ogłoszenia po 3 k. za wyraz. Najtańsze ogłoszenie k. 20
Ogłoszenia treści matrymonialnej o 50 procent drożej.